

АНОТАЦІЇ

Абу Хада Р. Х., Мартынюк В. С. Реакція тучних клітин на дію змінного магнітного поля in vitro // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 3-7.

Досліджено реакцію перитоніальних клітин білих шурів на дію змінних магнітних полів in vitro. Встановлено високу чутливість тучних клітин до дії даного фактора. Реакція клітин залежить від частоти, амплітуди та експозиції в магнітному полі.

Ключові слова: тучні клітини, дегрануляція, низькочастотні магнітні поля.

Акімова К. А. Деякі особливості біології *Fadejewobdella quinqueannulata* (Lukin, 1929) (Hirudinea; Erpobdellidae) // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 8-11.

Розглядаються деякі особливості будови, біології й екології зникаючого виду п'явки *Fadejewobdella quinqueannulata*. Приведено описи ряду систем. Детально вивчена екологія виду. Висловлюються розуміння про більш детальне вивчення видів, внесених у Червону книгу та потребуючих охорони.

Ключові слова: *Fadejewobdella quinqueannulata*, травна система, лакунарна система.

Бризадіренко В. В. Природоохоронна класифікація турунів (Coleoptera, Carabidae) України // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 12-16.

В роботі аналізується сучасний стан і перспективи збереження видового різноманіття турунів України. Автором запропонована схема природоохоронної класифікації турунів, на основу якої покладені вивченість виду, ареал його поширення, сучасний стан популяції, відношення виду до різних типів людської діяльності, перебування екосистеми, у якій існує вид під загрозою антропогенної трансформації. У статті обґрунтовується необхідність створення електронної бази даних по фауні турунів України.

Ключові слова: туруни, Carabidae, охорона, біорізноманіття, рідкісні види.

Вовчук И. Л., Бендерська Н. В., Чернадчук С. С., Мотрук Н. В. Тканинні протеїнази пухлин яєчника та матки // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 17-20.

Вивчення стану протеїназно-інгібіторної системи виявило збільшення активності протеїназ за наявності доброякісного процесу. Ступінь диференціації злоякісної пухлини супроводжується зниженням (ендометрій) або зростанням (яєчник) активності трипсиноподібних протеїназ і регулюється рівнем інгібітору трипсина.

Ключові слова: протеїнази, α_1 -антитрипсин, яєчник, ендометрій, пухлина.

Гамма Т. В., Раваєва М. Ю., Хусайнов Д. Р., Кізілов А. С. Вплив біологічно активних речовин на параметри електричної активності ідентифікованих нейронів равлика *Helix albescens* // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 21-26.

В роботі представлені результати досліджень електричної активності ідентифікованих нейронів равлика при дії на них похідних бензimidазолу та кумарина.

Ключові слова: нейрон, імпульсна активність, бензimidазол, кумарин.

Гетьман Т. П., Акімова К. А. Залежність між розмірами отолітів і довжиною тіла *Odontogadus merlangus euxinus* // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 27-30.

Досліджено морфологічні особливості будови сагітальних отолітів *Odontogadus merlangus euxinus*. знайдена залежність між його розмірами і довжиною тіла у самців і самок. Установлено, що сагітальні отоліти можуть успішно застосовуватись для визначення видової приналежності, а так само статі.

Ключові слова: отоліт, мерланг, рост, розмір.

Годуцько Р. Й. Структурно-функціональна організація угруповань однокілець (Insecta, Ephemeroptera) річкових екосистем Українських Карпат // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 31-35.

Представлено відомості про деякі структурно-функціональні параметри угруповань однокілець

логічних екосистем Українських Карпат. Визначено показники видового багатства та організації угруповань. Запропоновано ієрархічну класифікацію одиоденок карпатського регіону (включно з деякими таксонами світової фауни).

Ключові слова: одиоденки, Ephemeroptera, угруповання, річкові екосистеми, Українські Карпати.

Гольдін П. Є. Реєструючі структури bullae тупрані морської свині *Phocoena phocoena relicta* Abel, 1905 (Cetacea, Phocoenidae) // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 36-40.

На підставі дослідження bullae тупрані азовки показано, що періостальна зона медіальної стінки bullae тупрані у зубатих китів є реєструючою структурою. Період відкладання слоїв продовжується до віку близько 10 років, та залишаються неясними особливості формування слоїв протягом двох перших років життя, що затруднює практичне використання bullae тупрані в дослідженнях життєвої історії.

Ключові слова: азовка, реєструючі структури, bulla тупрані, періостальна зона, вік.

Горелова Е. В. Особливості динаміки деяких компонентів зоосоціальної поведінки щурів залежно від характеру просторово-моторної асиметрії // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 41-45.

Досліджено вплив характеру просторово-моторної асиметрії на зоосоціальну поведінку щурів – самців у двох експериментальних моделях. Зміна експериментальних умов супроводжувалась зміною репертуару поведінки тварини, відповідно, структури поведінки мікрогрупи.

Ключові слова: зоосоціальна поведінка, просторово-моторна асиметрія.

Горохова Н. Ю. Етіопатогенез враження легенів під час розвитку турнікетного шоку // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 46-49.

Турнікетний шок супроводжується порушеннями у біохімічних системах сироватки крові та бронхоальвеолярного змиву, що відображається у зростанні протеолітичної активності та процесів вільнорадикального окислення на фоні пригнічення антипротеазного і антиоксидантного потенціалу крові та легенів.

Ключові слова: турнікетний шок, протеоліз, вільнорадикальне окислення, шоківі легені.

Грачова Л. В., Лукацька О. О., Пахомов О. Є. Вплив риучої діяльності крота (*Talpa europaea*) в формуванні біотичного різноманіття в арених борах степового придніпров'я // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 50-53.

Представлена характеристика впливу риучої діяльності крота на біотичне різноманіття ґрунтів степових борів. Показано, що під впливом кротів значно збагачується видове різноманіття та чисельний розвиток мікрофлори, рослинного покриву, ґрунтових найпростіших, мікроартропод, ґрунтової мезофауни. Відмічається перебудова функціональної структури біоти, спрямованої на активізацію біологічних процесів і зростання екологічної стійкості едафотопу і всієї системи.

Ключові слова: кріт, ґрунти, мікрофлора, ґрунтова фауна, рослинність.

Грицюк С. Б., Хус Л. М., Хус К. М. Мінливість конхологічних ознак *Helix pomatia* L. // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 54-57.

Здійснений факторний аналіз мінливості конхологічних ознак *Helix pomatia* L. з популяцій з різним рівнем антропогенного навантаження. Популяції з зони високої урбанізації характеризуються найбільшими спільностями показників, меншою кількістю спільних факторів мінливості. Виявлені відмінності у величинах факторних навантажень, розподіленні окремих змінних між факторами, між індивідуальними внесками факторів у спільну дисперсію.

Ключові слова: *Helix pomatia*, конхологічні ознаки, мінливість, факторний аналіз

Євстаф'єва І. О. Особливості реагування системи кровообігу на фізичне навантаження у школярів в залежності від змісту ртуті в організмі // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 58-62.

Виконане обстеження 25 учнів (хлопчаків) десятого класу, які проживають та навчаються у школі поблизу міського звалища, в ґрунтах якого було виявлено підвищений зміст ртуті. Результати досліджень кажуть про те, що при підвищенні рівня ртуті розвиваються скоменсовані зміни в

функціональному стані судинної системи, які виявляються при пред'явленні функціональних проб у вигляді фізичних навантажень, навіть тоді, коли рівні ртуті не перевищують безпечний.

Ключові слова: система кровообігу, діти, фізичне навантаження, ртуть.

Жук В. Л., Пахомов А. Е. Функціональна роль ссавців в зміні β -радіоактивності ґрунтів аренних лісових біогеоценозів степових лісів України // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 63-66.

Розглядається питома масова сумарна β -радіоактивність в аренних борах степової зони України і вплив на її вертикальний перерозподіл в ґрунті в результаті середоутворюючої діяльності *Talpa europaea*

Ключові слова: діяльність, що риє, β -радіоактивність, ґрунт.

Замсова Т. А., Кірієнко С. М. Роль грофо-метаболическої діяльності ссавців-фітофагів у відновленні біологічної активності забруднених важкими металами ґрунтів // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 67-71.

Аналізується вплив екскреторної діяльності ссавців на формування біологічної активності забруднених важкими металами ґрунтів. Цей фактор сприяє відновленню біологічної активності і відіграє важливу роль в утворенні механізму гомеостазу.

Ключові слова: важкі метали, екскреторна діяльність, ссавці.

Земляний О. А., Суворкін М. Ю., Рева О. А. Вплив забруднення повітряного басейну ПО «Азот» на чисельність та морфологічні індикатори гризунів // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 72-75.

Представлена характеристика впливу забруднення повітряного басейну аміаком та окислами азоту на чисельність і формування морфологічних індикаторів у гризунів. Показано, що потужне забруднення надземного шару повітря викликає значне зменшення чисельності гризунів. Процес скорочення чисельності тварин супроводжується адаптацією організму шляхом зміни розмірів та ваги тіла і органів, які обумовлюють інтенсифікацію метаболізму.

Ключові слова: гризуни, морфологічні індикатори, забруднення, адаптація.

Золотова Н. В., Домашевська Е. А. Вплив мікрогравітації на структуру остеонітів кісткової тканини мавп // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 76-79.

Вивчені зміни в популяції остеонітів в кістковій тканині клубової кістки мавп (*Macaca mulata*), які перебували 14 діб на біосупутнику «Біон-11». Встановлена тенденція до зниження в губчастій кістці кількості остеонітів у зв'язку із їх деструкцією. Ці зміни розглядаються як адаптивна реакція кісткової тканини.

Ключові слова: кісткова тканина, остеоніти, клубова кістка, мікрогравітація.

Ішмухаметов Р. Р., Чабан Ю. Л. Ковзкий рух пресноводної ціанобактерії *Phormidium uncinatum* в умовах низького $\Delta\mu\text{H}^+$ // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 80-83.

Вивчена залежність ковзкого руху пресноводної ціанобактерії *Phormidium uncinatum* від катіонного складу та рН середовища. Розсіювання як $\Delta\mu\text{Na}^+$, так і $\Delta\mu\text{Ca}^{2+}$ зупиняло рух бактерій. Отримані дані трактуються з точки зору вкладу натрієвого та кальцієвого градієнтів у енергізацію руху бактерій.

Ключові слова: біоенергетика, сопрягающий цикл, ціанобактерії, адаптація

Іккерт О. В., Кургалюк Н. М., Гордій С. К., Гальків М. О., Ткаченко Г. М. NO-ергічна ланка регуляції мітохондріального дихання у щурів з різною резистентністю до гіпоксії // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 84-88.

Досліджували вплив внутрішньоочеревиного введення L-аргініну і блокатора синтази оксиду азоту N^0 -нітро-L-аргініну (L-NNA) на процеси енергозабезпечення, системи антиоксидантного захисту і процесів ПОЛ у тканині печінки щурів з різною резистентністю до гіпоксії.

Ключові слова: оксид азоту, мітохондріальне дихання, резистентність до гіпоксії.

Калишовский П. С., Мартинюк В. С. Дія змінних магнітних полів на зв'язування гідрофобних лігандів з сироваточним альбуміном людини // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія. 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 89-93.

Досліджено дію змінних магнітних полів в умовах *in vitro* на зв'язування ретинолацетата з сироваточним альбуміном людини. Встановлено залежність ефективності змінного магнітного поля від концентрації ретинолацетата. Залежність має нелінійний характер і є максимальною в області низьких концентрацій.

Ключові слова: динамічна структура води, гідрофобні співдії, низкочастотні магнітні поля.

Ковблюк М. М. Про необхідність обстеження узлісся під час вивчення локальної фауни павуків (*Arachnida, Aranei*) // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія. 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 94-98.

Встановлено, що узлісся для павуків – така ж специфічна стадія, як ліс та галявина. Види *Robertus mediterraneus* Eskov. 1987, *Scotina celans* (Blackwall, 1841) та *Diaea pictilis* (Banks, 1896) вперше відмічені в фауні України.

Ключові слова: Aranei, фауна, методика, узлісся, Крим.

Компанієць А. Г., Турло Т. М., Булахов В. Л. Вплив екскреторної діяльності птахів та ссавців на накопичення комплексу NPK у ґрунтах байрачних дібров Присамар'я // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія. 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 99-102.

Представлена характеристика впливу трофо-метаболітів птахів та ссавців на накопичення комплексу NPK в ґрунтах. Показано, що екскреторна діяльність їх є важливим екологічним чинником в формуванні азоту, фосфору та калію в ґрунтах, кількість яких збільшується під екскреціями птахів в 1,6-2,3, ссавців – в 1,2-1,9 рази, сприяючи підвищенню плодючості та антипресінгового блоку проти техногенного забруднення.

Ключові слова: птахи, ссавці, комплекс NPK, ґрунти

Коренюк А. В., Квач Ю. В., Заморев В. В. Макрозообентос Будакського лимана та його значення для бичкових риб (*Gobiidae*) // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія. 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 103-106.

Вивчався макрозообентос Будакського лимана в весняно-літній сезон, його значення в харчуванні бичка-кругляка *Neogobius melanostomus* та бичка-зеленчака *Zosterisessor ophiocephalus*. Проведений аналіз ураженості бичків скребликами *Acanthocephaloides* sp.

Ключові слова: макрозообентос, бычок-кругляк, ураженість скребликами.

Леонов С. В. Вплив вида-конкурента на темп росту молоді звичайного молюска (*Helix albenscens* Rossm.) // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія. 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 107-110.

У статті представлені результати експеримента по визначенню конкурентного впливу вида *Eobania vermiculata* (Müller) на темп росту молоді наземного молюска *Helix albenscens* Rossm. в лабораторних умовах. Показано, що при однаковій щільності темп росту значно вище за відсутністю вида-конкурента.

Ключові слова: *Helix albenscens*, темп росту, конкуренція.

Лукашев Д. В. Оцінка ролі двостулкових молюсків в процесах біогенної міграції радіонуклідів в пресноводних екосистемах: на прикладі водойми-охолоджувача Чорнобильської АЕС // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія. 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 111-115.

Досліджено видовий склад, біотопічний розподіл та біомаса двостулкових молюсків у водоймі-охолоджувачі ЧАЕС. Дано кількісну оцінку впливу акумуляційної та седиментаційної активності молюсків на інтенсивність депонування радіонуклідів у донних відкладах.

Ключові слова: двостулкові молюски, радіонукліди.

Матушкіна Н. А. Стилюс як сенсорний елемент яйцеклада бабок // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія. 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 116-120.

Дослідження самок *Lestes sponsa* (Odonata, Lestidae) показало, що стилі яйцеклада становлять

собою механосенсорні органи, які контролюють розміщення яєць у субстраті. Припускають, що дотримання сталості показників кладки зумовлено складністю взаєморозміщення яєць.

Ключові слова: яйцеклад, Odonata, функціональна морфологія

Міхеев А. В. Інформаційні поля ссавців в лісових екосистемах ареного комплексу // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 121-124.

Розглянуто результати досліджень комунікативно-сигнальних структур ссавців у лісових екосистемах другої піщаної (ареної) тераси р. Самара (Дніпропетровська область). Аналізуються кількісні та якісні параметри біогеоценотичних (міжвидових) інформаційних полів ссавців.

Ключові слова: інформаційне поле, ссавці, лісові екосистеми.

Мусієнко О. В., Санагурський Д. І. Гормональний профіль, електролітний гомеостаз і перекисне окиснення ліпідів під час статичних навантажень // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 125-128.

Проведено порівняльний аналіз впливу на гормональний профіль і зміни деяких метаболічних показників занять Хагха-Йогою і занять фізичним вихованням за Державною програмою. Показано, що заняття Хагха-Йогою багато у чому більш ефективно впливають на регуляторні процеси в організмі, ніж традиційна фізична культура.

Ключові слова: фізичні вправи, гормони, електроліти, перекисне окиснення ліпідів

Мякушко С. А. Стратегії відтворення в популяції гризунів // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 129-133.

На підставі спостережень за популяцією рудої полівки Канівського заповідника розглянуто зміни показників, які характеризують стратегію відтворення. Відмічені особливості популяційної реакції на різних етапах існування заповідної екосистеми, які обумовлені техногенним забрудненням.

Ключові слова: гризуни, популяція, відтворення, техногенне забруднення.

Ончуров М. В. Порівняльне дослідження сіток двох видів павуків-кругопрядів (Aranei, Araneidae) з Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 134-137.

Для оцінки видоспецифічності будівельного інстинкту павуків проведено порівняльне вивчення сіток павуків-кругопрядів двох видів: *Larinioides ixobolus* (Thorell, 1873) і *Nuctenea umbratica* (Clerck, 1758). Наводиться формальний діагноз та схематичний малюнок еталонних ловчих сіток цих видів павуків.

Ключові слова: павуки-кругопряди, еталонна сітка, ловча зона.

Подопригора В. Н. Вплив розмірів окремих особин на наслідування та структуру зграї пелінгаса *Mugil soiyu* Busilewsky, 1885 // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 138-142.

Доведено наявність наслідування у пелінгаса *Mugil soiyu* Busilewsky, 1885 та відсутність впливу на нього розмірів окремих особин. Виявлена ієрархічна структура зграї, яка обумовлює нормальний прояв та чергування реакцій поведінки.

Ключові слова: пелінгас, наслідування, поведінка, зграя.

Пристинська В. В. К біології біррид (Coleoptera, Byrrhidae) України // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 143-146.

На початковому етапі фауністичних досліджень в Україні виявлено 21 вид біррид. Проводились фенологічні спостереження та вивчалась біологія *Byrrhus pilula* L. Личинки *B. pilula* L. сапрофаги, живуть у ґрунті; імаго живляться зеленими частинами моху. Зимування відбувається на стадії імаго. Весь цикл розвитку триває 3-4 місяці.

Ключові слова: бірриди, біологія, Україна.

Решетило О. С. Екологічне та мікроеволюційне значення досліджень червоночервої та жовточервої кумок (*Bombina*) // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 147-150.

Представлено широкий спектр питань і проблем пов'язаних з вивченням червоночеревої, жовточеревої кумок та їх гібридів. Вказано на важливість і необхідність фундаментальних досліджень цих тварин.

Ключові слова: кумки, вивчення, значення.

Рубцова С. І. Нафтоокислююча мікрофлора в прибережній зоні м. Севастополя // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 151-154.

У статті розглядаються питання сучасного стану, сезонної динаміки нафтоокислюючої мікрофлори в прибережній зоні Севастопольського регіону. Аналіз даних показав, що досліджені станції по чисельності гетеротрофних і нафтоокислюючих мікроорганізмів поділяються на дві групи в залежності від далекості від відкритого моря. У сезонній динаміці чисельності бактерій відзначена чітка залежність від сезонів року.

Ключові слова: нафтоокислюючі мікроорганізми, нафтові вуглеводороди.

Сапронова Е. С. Використання території сімейної ділянки степовим бабаком *Marmota bobac Muller, 1776* // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 155-157.

Використання існуючих методик значення, представлення й обробки результатів дозволило на підставі спостережень за індивідуально міченими тваринами описати використання території сімейної ділянки степовим бабаком.

Ключові слова: бабак, територія, сімейна, ділянка, мічення.

Слюсаренко А. Є. Імунний статус організму у зв'язку зі змістом у почвах Zn и Cd // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 158-160.

Було обстежено 58 мешканців Красноперекопського району, проживаючих біля КПО "Титан", де визначена підвищена кількість важких металів у ґрунті. Обстежували імунологічний стан організму. Було виділено 3 групи з однаковими змінами у імунограмах: група з інфекційним, група з алергічним синдромом та група зі зміщеним синдромом. Встановлен кореляційний зв'язок між показниками імунограми та змістом цинку та кадмію у почвах міста мешкання.

Ключові слова: кадмій, цинк, імунітет, техногенне навантаження.

Стрюков А. А. *Corynosoma pseudohamanni Zdzitowiecki, 1984 (Acanthocephala, Polymorphidae)* – паразит тюленя Уедделла *Leptonychotes weddelli, Lesson, 1826* з тихоокеанського сектору Антарктики // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 161-165.

Вивчені нами екземпляри *Corynosoma pseudohamanni* від тюленя Уедделла з тихоокеанського сектору Антарктики по формі і розмірам тіла та окремих органів, а також по озброєнню хоботка відрізняються від описаних особин з атлантичеських вод Антарктики (Zdzitowiecki, 1984). Тому заради уточнення їх систематичного статусу наведено опис дослідженого матеріалу.

Ключові слова: Acanthocephala, Pinnipedia, Антарктика.

Стукалюк С. В. Видовий склад та стаціональний розподіл мурашок (Hymenoptera: Formicidae) нижнього плато Чатирдага // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 166-168.

Проведено вивчення видового складу та стаціонального розподілу мурашок на нижньому плато Чатирдага. Застосування оригінальної методики дозволило виявити 12 видів мурашок. Для більшості населяючих яйлу видів мурашок характерний чіткий стаціональний розподіл.

Ключові слова: мурашки, видовий склад, стаціональний розподіл.

Сумбаєв В. В. Оксид азоту – активатор MAP-кіназного каскаду в нейронах // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 169-173.

Встановлено, що оксид азоту активує протеїнкіназу ASK 1 (активатор MAP-кіназного каскаду) у корі головного мозку щурів, формуючи S-нітрозотіоли із реактивними SH-групами тіоредоксину – безпосереднього інгібітора ASK 1. Аскорбат і глутатіон інгібують NO-залежну активацію ASK 1.

Ключові слова: оксид азоту, протеїнкіназа ASK 1, тіоредоксин

Сулов О. А. Зміна агрохімічних показників ґрунту за участю бактеріальних препаратів // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 174-177.

В статті наведені матеріали що до змін агрохімічних показників ґрунту під впливом мікробіологічних препаратів, мінеральних добрив N30P20. Показано, що бактеріальні препарати є екологічно безпечними для навколишнього середовища. Рекомендується використовувати їх для поліпшення поживного режиму рослин. Це забезпечить екологічну рівновагу агроєкосистеми, що є перспективним напрямом при вирощування сільськогосподарських культур.

Ключові слова: бактеріальні препарати, агрохімічні показники

Трибрат О.Г., Крилов Д.В. Вплив біологічного зворотного зв'язку на внутрішній відлік часу людини // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 178-182.

Досліджено вплив альфа-тренінгу на внутрішній відлік часу людиною. Показано, що в результаті α -тренінга збільшується відтворення еталонного часового інтервала.

Ключові слова: α -тренінг, біологічний зворотній зв'язок, внутрішній відлік часу

Хрокало Л. А. Біотопічний розподіл личинок бабок (Insecta: Odonata) деяких регіонів України // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 183-186.

Досліджений біотопічний розподіл личинок 36 видів бабок у 7 типах водойм центру та північного сходу України. Проведений аналіз подібності біотопів за населенням личинок. Окремо наведені дані про личинок бабок у передгір'ях Карпат (Чернівецька обл.).

Ключові слова: бабки, личинки, водойми, розподіл.

Царик І. Й. Фауністичне різноманіття безхребетних у первинних і вторинних угрупованнях високогір'я Українських Карпат // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 187-190.

Наводяться дані щодо фауністичного різноманіття безхребетних у високогір'ї Українських Карпат. У порівнянні з первинними чагарниковими угрупованнями, у вторинних – спостерігається зростання частоти трапляння окремих систематичних груп безхребетних з одночасним зменшенням їх систематичного різноманіття.

Ключові слова: Українські Карпати, високогір'я, фауністичне різноманіття.

Шибанова О. С. Морфологія личинок нематод родини Pseudaliidae з кишечника азовки *Phocoena phocoena relicta* // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 191-194.

Морфологічний опис личинок нематод *Pseudaliidae gen. sp.* з кишечника дельфіна-азовки, які відрізняються від личинок 1 стадії псевдаліід *Stenurus minor*, *Halocercus invaginatus* та *H. taurica* скороченим стравохідом і помітною екскреторною системою.

Ключові слова: паразити, нематоди, Pseudaliidae, личинки.

Яковенко Н. С. Коловертки (Rotifera) з лишайників деяких регіонів України // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 195-199.

У зразках 22 видів ксерофітних лишайників з 8 регіонів України, в тому числі із заповідників Поліського, Карадазького, «Кам'яні могили», знайдено 31 вид та підвид коловерток (усі з класу Bdelloidea). З них новими у фауни України є 12 видів та підвидів бделоїд. 28 видів коловерток раніше не були відмічені у лишайниках.

Ключові слова: Rotifera, Bdelloidea, лишайники, фауна, Україна.

Ясинська І. М. Кверцетін – новий необоротний інгібітор цитохрому P450 ароматази // Вчені записки ТНУ. Серія: Біологія, 2001. – Т. 14. – № 2. – С. 200-203.

Встановлено, що флавоноїд кверцетін є конкурентним інгібітором ароматази з матки шурів (K_d дорівнює 15,6 нМ). Показано, що даний агент необоротно інгібує активність ароматази в ясничках і матці та знижує вміст естрогенів у сироватці крові шурів.

Ключові слова: цитохром P450 ароматаза, кверцетін, естрогени.